

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice šte. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Štandardna peti-
vsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
in upravnništvo:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 198.

V Ljubljani v petek, 24. oktobra 1884.

Tečaj I.

Iz tržaškega mestnega zbora.

Iz Trsta nam dohajajo čudne, ne baš ve-
sele novice. V torek 21. t. m. privabila je seja
mestnega zbora obilo poslušalcev v zbornico.
Galerije so bile natlačene občinstva, katero je
z vidnim zanimanjem sledilo razpravam mest-
nih očetov. To je sicer vse hvale vredno, a
da se je poslušalstvo vtikalo v debato, da je
v zbornici igralo ulogo zborov v „Mesinski
nevesti“, da je zagnalo tako ljut hrup, da se
je vsled tega morala zaključiti seja — to je
vsekako neveselo znamenje ter kaže, da je
marsikaj gnjilega v javnih razmerah tržaškega
mesta.

Vemo sicer, da se to ni zgodilo prvič.
Skratka italijanska stranka bila je uže z davna
navajena, s terorizmom galerijskega občinstva
vplivati na svoje nasprotnike v mestni dvo-
rani. Zlasti mnogobrojni semitski živelj, kateri
se v Trstu „odlikuje“ z nepokvarjenim itali-
janskim „rodoljubjem“, baš tako kakor nje-
govih sorodniki na Dunaji s korektnimi pan-
germanskimi nazori, bil je običajno prav dobro
zastopan na prostorih, odmerjenih poslušal-
cem, ter je svoje odobravanje ali svojo ne-
voljo oblastno izražal z ono drzovitostjo, ki
je lastna temu plemenu. Sedaj se je stvar
jedenkrat drugače zasukala. Na galeriji bila
je „Progressova“ stranka v manjšini; pristaši
zmerne, Avstriji udane stranke in Slovenci so
nadvladali, in glasni klici: *Fuori i Garibaldini*,
fuori i rossi, kateri so se razlegali po dvo-
rani, bili so jasen dokaz Progressovcem v
mestnem starešinstvu, da vsaj za to sejo ne
morejo računati na simpatije galerijskega ob-
činstva.

O stvari sami nam pač ni tréba nagla-
šati svojega stališča. Sklep tržaških mestnih
očetov, za nadzorstvo mestnih šol imenovati
posebnega mestnega nadzornika, je drzen
atentat na ustavno pravico državne uprave,
kateri po zakonu z 25. maja 1868 izključno
pristaja pravica, nadzorovati učne uprave. Da
se je tak nezakoniti sklep moral ustaviti od
strani tržaškega namešništva, umevno je samo
po sebi, in mi bi le želeli, da bi merodajni
krogi isto energijo pokazali tudi pri drugih

prilikah ter sistirali, odpravili in razveljavili še
marsikaj drugega v Trstu, kar se nikakor ne
strinja z avstrijskimi interesi. Ali „Lucifer se
ne dá iztrebiti z Belcebubom“, in samovoljno
postopanje galerijskega občinstva žali napo-
sled one bistvene pogoje, brez katerih se
parlamentarizem niti vzdržati ne more.

V vseh parlamentih celega izobraženega
sveta, tudi med onimi narodi, katere je sto-
letna povestnica odgojevala za javno življenje,
velja načelo, da poslušalcu ne gre, aktivno se
udeležiti parlamentnih obravnav. Angleži na pr.
so sigurno najzrelejši narod v političnem oziru,
in vendar tam po formalnem pravu parla-
metne seje niti pristopne niso navadnemu ob-
činstvu. Iстина je sicer, da je dejanski „usus“
nekoliko ob veljavo spravljen strogo postavno
določbo, in tudi v westminsterski parlamentni
palači je poslušalcem odmerjeno nekoliko pro-
stora, za kakih 200 ljudi za silo, a če bi se
kedo oglašil s tega prostora, če bi, recimo z
odobravanjem ali sikanjem hotel med sejo ob-
javiti svoje subjektivno mnenje, v istem hipu
bi ga zasačili reditelji in čuvaji, in stroga ka-
zen bi ga zadela, ker je žalil prerogativo an-
gleškega postavodavstva.

In prav je tako! Seje naj bodo javne, a
vsakemu zastopniku, bodi-si poslanec ali
mestni odbornik, mora se osigurati prostost, brez
strahu, brez nasilstva razodevati svoje nazore.
Pomenljiva povestnica francoskega prevrata je
jasen dokaz o škodljivih posledicah, katere
imajo hrupne galerije na vspehe parlamen-
tarnega obravnavanja. S studom se obrača ves
kulturni svet od onih nepopisljivih prizorov,
s kojimi besna „stranka prava“ v zagrebškem
saboru nečast dela hrvatskemu imenu; toda
glasneje še obsoja izgrede neukročenega ga-
lerijskega občinstva. Da se kaj jedna-
cega pripetí tudi v Trstu, da se poslušalci v
tržaški mestni sobani obnašajo kakor da bi
sedeli v kaki kolibi na javnem sejmu, je uprav
obžalovanja vredno, je simptom, da marsikaj
ni v redu v prevažni mestni občini prvega
avstrijskega pristanišča. Bolezen sicer — to
priznavamo i mi — tiči mnogo globokeje, a
tudi taki simptomi se ne smejo prezirati, in
tedaj zakličemo vsem onim, katerim je država

izročila oblast, zastopati njene koristi v mestu,
koje se je nekdaž dičilo s častnim priimkom:
La fedelissima città di Trieste, nič manj pa
našim rojakom tržaškim: *Caveant consules, ne
quid detrimenti respublica capiat!*

Govor posl. dr. viteza Bleiweisa o vpeljavi lastne režije na Studenci.

(Konec.)

Preidem zdaj na dohodek, ki bi ga imela
dežela pri lastni režiji od gospodarstva, nam-
reč dohodek iz hleva, polja in vrta. Čeravno
se moj račun, katerega so potrdili izvedenci,
kojim je znan svet in vse okoliščine posestva
na Studenci, ni ujemal z nazori odsekove ve-
čine, vendar ne polagam toliko vrednosti na
denarni vspeh gospodarstva, katerega sem pa
vendar nastavljal s pritrjenjem odseka na 600
goldinarjev, poglavitno dobiček pri gospodar-
stvu pride bolnikom v korist. Tukaj je v
prvi vrsti psihiatričen vspeh merodajen in velike
vrednosti. V novejšem času se po vseh de-
želah ne zida več velikanskih hiš za dragi
denar, povsod se zdaj izdelujejo bolj po ceni
kolonije, v katerih se blazni izdatno porabijo
pri celi ekonomiji v hlevu in celo pri raznih
s kmetijstvom združenih obrtih. Taka kolo-
nija je v Altscherbitzu na južnem Nemškem,
dospeli so tam uže skoro do vspeha, da bodo
kmalu brez deželnih doneskov oskrbovali 300
bolnikov, kateri si bodo sami zaslužili oskrbo-
valnino. Isto sklenili so letos v deželnem zboru
niževavstrijskem ter bodo po tej poti ne samo
dosegli hitreje povoljnega vspeha v ozdrav-
ljenji, ampak tudi bolj ceneje oskrbovali bol-
nike. V tem tiči velika korist lastne režije,
na Studenci je vedno do 20 blaznih za delo
pripravnih na razpolaganje, teh bi lahko po-
rabili pri izdelovanju in vzdrževanju inventara,
na polji in travnikih, v hlevu, kuhinji in pri
perilu. Zdaj pa pri vseh teh delih ni možno,
najemnik rabi bolnike le tam, ker mu to kaže
lastna korist, in to je še zavisno od njegove
dobre volje. Pač je v pogodbi izrečeno, da
ima odškodovati delajoče blazne, kar tudi
stori, a nikjer ne stoji, da jih mora rabiti.

Listek.

Stepni kralj Lir.

Ruski spisal Ivan Turgénev, poslovenil * * *

(Dalje.)

XI.

Določenega dne pripelje naš glavni ko-
čijaž, sivobrabi in debeli Alekséjič, veličastno
pred krilce našega doma veliko družbinsko
kočijo s štirimi sedeži, v katero je bilo vpre-
ženih šest rjavih kónj.

Važnost dejanja, katero je ravnokar na-
meraval izvršiti Harlov, in slovesnost, s katero
nas je povabil, sta naredili velik utis na mater.
Zato je ona sama ukazala, napreči ravno to
izredno kočijo in zapovedala Suvenirju in meni,
naj se prazniče oblečeva; očitno je želela
posebno počestiti svojega „varovanca“. Kar se
Kwicenskega tiče, nosil je on vselej frak in

belo zavrtnico. Vso pot je Suvenir ščebetel,
kakor sraka hohotal se, premišljal, da li je
njegov bratec tudi njemu kaj zapisal, in koj
na to ga uže imenoval malika in vedomeca,
Kwicenski, temen in jezičen mož, naposled
tega ni več mogel prenašati. — „Kaj vam
tako dopade,“ reče naposled s svojim čisto
poljskim naglasom, „da vedno take neslanosti
kvasite? Ali ne morete z mirom sedeti, brez
teh nepotrebnih — (to besedo je jako rad
rabil) „abotnosti“? — „No, zdajci“, zamrmra
Suvenir ježno ter obrne svoje krivogledne oči
proti oknu. Ni še prešlo četrte ure, enakomerno
tekoči konji so se komaj začeli potiti pod
tenkimi remeni nove oprave — ko se nam
uže pokaže Harlovlje selišče. Skozi vrata, od-
prta na stežaj, porine se naša kočija na dvo-
rišče; mali predjezdec, ki je z nogami do-
segal komaj polovico konjskega trebuha, za-
kričal je s svojim tenkim glasom poslednjikrat,
naj se varujejo, in poskočil na mehkem sedlu;
lakti starega Alekséjiča so se ob enem
vzdignili in ponižali — zaslislalo se je lahko

vršenje, in ustavili smo se. Psi nas niso spre-
jeli lajaje, tudi dvorovski otroci v dolgih sraj-
cah, ki so jim z lahka pokrivala velik život
— tudi ti so bili nekam izginili. Harlovelj
zet čakal nas je na hišnem pragu. Spominam
se, da so mi posebno udarile v oči mlade
breze, katere so bile posajene po obeh stra-
neh krilca, kakor o binkošti. „To je sloves-
nost slovesnosti!“ zamrmra skozi nos Suvenir,
ki je prvi zlezal z voza. In zares: povsod se
je opazilo nekaj slovesnega. Harlovelj zet je
imel žametno zavrtnico z atlasovim trakom
in nenavadno ozek, črn frak; Maksimka, ki
je pogledoval izza njegovega hrbta, si je bil
svoje lasi tako namočil s kvasom, da je ž
njih kar kapalo. Stopimo v sobo za goste ter
na sredi sobe zagledamo Martina Petroviča,
kako se nepremično kipi k višku — da v
resnici kipi kakor gora. Ne vem, kaj sta ob-
čutila Suvenir in Kwicenski, ko sta zagledala
njegovo velikansko postavo; jaz sem občutil
nekaj, kar je bilo podobno spoštovanju. Martin
Petrovič si je bil oblekel sivo suknjo, morda

V hlevu, kuhinji, pri perilu in inventaru ne dobivajo za to pripravni bolniki dela pri najemniku, ker mu to ne kaže, vsled tega ostane velik del blaznih brez dela, to je pa škodljivo umobolnim ter zakasni ali onemogoči ozdravljevanje, kar je na škodo zakladu. A tudi dvojno gospodarstvo ovira psihiatričen uspeh, celo osebe na Studenci, od prvega strežaja do zadnjega hlapca, je v službi najemnika, on prosto disponira z strežajskim osebjem, jim odkazuje dela, katera so dosti-krat v protislovju z njihovimi dolžnostmi kot strežaji. Tudi imajo naravno le bolj korist svojega jih plačujočega gospodarja pred očmi in se manj ozirajo na potrebe bolnikov. Pri- tožbe zaradi slabe hrane od strani bolnikov strežaji le redkokrat oglašajo, ker bi tako škodovali gospodarja. Da je pa dobro in le jednomu gospodarju podložno strežajstvo prvi in glavni pogoj dobro urejene blaznice, pri- pozná ves izobražen svet, zaradi tega se tudi strežaji v blaznicah bolje plačujejo in so se celó ustanovile šole za odgojitev dobrih blaz- ničnih strežajev.

Najemnik gleda v prvi vrsti na to, da dobi take strežaje, kateri so po ceni in dobri poljski delavci, ali so pa razumni, milosrčni in potrpežljivi oskrbovatelji bolnikom, ga to- liko ne zanima. A tudi plača, katero plačuje najemnik, ni taka, da bi dobil dobre strežaje, da so pa slabo plačani strežaji male vrednosti, je očitno.

Preidem zdaj na delovanje usmiljenih sestrá v naši blaznici. Naglašati moram pred vsem, da v polni meri pripoznam velike za- sluge posameznih sestrá za postrežbo bolni- kov, trdim, da ni koristno za zavod, naj se imenuje bolnišnica ali blaznica, če je strežba bolnikov in podjetje za režijo in hrano v jedni roki, ker so si te dolžnosti dostikrat navskriž in premnogokrat prevladuje človeška slabost. Za blaznico pa redovne strežajke niso po- sebne vrednosti, to priznajo tudi same, ker povsod, kakor tudi na Studenci, opravljajo službo v vseh oddelkih posvetni strežaji, one opravljajo le službo nadstrežajk. Važno je dalje, da se strežaji v blaznicah ne menjavajo premnogokrat, kar se pa pri najemniku za- radi slabega plačila vedno godi. A tudi v dru- gem oziru je delavnost redovnih strežajk le dvojilive vrednosti. V blaznicah je strežba bol- nikov zeló različna od strežbe v bolnicah, tam se potrebujejo posvetni in krepki ljudje, ka- teri se ne sramujejo in ne bežijo, ako bolnik kako neslano pové, svojo obleko raz sebe vrže in v adamski noši okolo hodi, treba je pa tudi imeti fizičnih močij, da se ukroti besni bolnik.

Za vse te posle niso slabotne sestre, za- torej naj bi one, kakor dosedaj, le opravljale posel nadstrežajk, nadzorovale bi posvetne strežaje in pazile, da se vsem ordinacijam zdravnikov zadosti. Tako službo opravljajo tudi v graški blaznici ter dobivajo za njih delovanje primerno odškodnino. Slišali smo od poročevalca večine, da hoče najemnik od-

jenjati nekoliko pri kruhu in vinu. Red, ka- terega namen gotovo ne sme biti, pridobiti si posvetnega bogatstva, zasluži uže več let samo pri kruhu in vinu 1400 gld., in tako odtegne naši revni deželi svoto, katera bi se lahko obrnila v drug namen. Dokazal sem uže, ko- liko preveč se plača najemniku za vzdrževanje inventara, namreč več kot 1500 gld., dokazal sem lansko leto, da plača dežela neopravičeno previsoko oskrbovalnino 28 kr. na dan in za osebo na Studenci, kar znaša 1400 gld., ker je trditev, da so strežaji na Studenci dražji kot v Ljubljani, neresnična, vrh tega pa mora še dežela skrbeti za kurjavo na Studenci. Torej samo pri teh treh rubrikah plača de- žela najemniku preveč 4030 gld. na leto.

Očitno je torej, da se zamore mnogo prihraniti, a mogoče je to pri vseh potreb- ščinah le pri lastni režiji, višje vrednosti je pa uspeh iz psihiatričnega ozira in vsled od- prave bolnikom in zavodu škodljivega dvojnega gospodarstva. Od več strani ugovarjalo se je tudi, s kacicami težavami bi se dala uva- jati lastna režija in kako komplicirana bi bila kontrola. Temu nasproti le navedem, da je po vseh bolnišnicah in blaznicah, v katerih je lastna režija uže mnogo let z vspehom upe- ljana, administracija samo taka, kakor bi bila na Studenci, dotični vodja z ekonomom vred imata skrbeti za vse potrebščine blaznice ter sta odgovorna in pod kontrolo deželnega od- bora, kakor je enako v prisilni naši delavnici z vspehom vpeljano. Na Studenci je taka ad- ministracija še veliko lažji izvedljiva, ker se ondu število bolnikov in strežajstva nič ne spreminja, jedilni list je zmirom enak; na- tanko se dá preračunati, koliko in kacega ma- terijala se bode potrebovalo vsak mesec, za- torej je pa tudi računanje in kontrola brez vsacih težav.

Dokazal sem na podlagi natančnih raču- nov v odseku, da bi si dežela veliko svoto prihranila pri lastni režiji, da bi se po tej poti tudi dosegel hitreje psihiatričen uspeh, kar je zopet zakladu na korist, odprava škod- ljivega dvojnega gospodarstva, stroga disciplina in boljša hrana so pa tudi vspehi, ka- terih vrednosti se ne more in ne sme prezi- rati. Redu pa bi bilo tudi znanost, ako sprej- mete predlog večine. Če bode deželni odbor popraševal najemnika, v katerih rubrikah je pri volji odjenjati, bode pogojno odjenjal pri kruhu in vinu, morebiti tudi pri vzdrževanju inventara, a dokazati sem bil v stanu, da je ta svota veliko premajhna proti oni, katera bi se dala prihraniti pri vseh točkah režije in hrane po vpeljavi lastne režije, vrh tega se bi pa postavila organizacija blaznice na zdravo stališče. Ker bodejo torej — ako pritrdite

večini — ostale pri starem vse napačnosti do- sedanjega škodljivega dvojnega gospodarstva in ovire v psihiatričnem oziru, zaradi tega manjšina tudi drugo leto ne bode mogla od- jenjati od svojih terjatev, in zopet in zopet bode prišla z utemeljenimi dokazi, tako dolgo, da Vas bode od vsestranske koristi vpeljave lastne režije prepričala, silili Vas bodejo pa k temu še bolj od leta do leta rastoči troški za oskrbovanje blaznih. Ako hočete naši revni in z bremeni za oskrbovanje bolnih in blaznih preobloženi deželi dobro, ako hočete zboljšati stan bolnikov in pripomagati k hitrejšemu psihiatričnemu uspehu, bodejo pritrtili pred- logu manjšine.

Konečno predlaga govornik:

„Veleslavni deželni zbor naj sklene:

1.) V blaznici na Studenci se vpelje lastna režija.

2.) Deželnemu odboru se naroča, odpo- vedati dosedanje pogodbo redu s 1. avgustom 1885. leta ter skleniti z redom usmiljenih se- strá novo pogodbo v ta namen, da nastavi red potrebno število usmiljenih sestrá v blaz- nici na Studenci kot nadstrežajke pod po- goji, kakor so v družih bolnišnicah in blaznicah navadni.“

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Predvčerajšnjem sestala se je v **justičnem ministerstvu** na Dunaji penketa, katera se posvetuje o nekaterih od justičnega odbora državnega zbora nasvetovanih prememb glede postopanja v civilnih procesih. Najprej posve- tovalo se je o vstvorenji kolegijalnih sodišč na deželi. Predlog bil je po daljšem raz- govoru zavržen. Posvetovanja se bodo nada- ljevala.

Novemberski avancement v c. kr. vojski objavil se bode prihodnjo nedeljo. Istega dne podasta se vojni minister Bylandt- Rheidt in načelnik pomorske sekcije baron Sterneck v Budimpešto, kjer se v ponedeljek začne zasedanje delegacij. Spremljali ju bo- dejo podpolkovnik pl. Papay, major Renvers in pomorski poročnik baron Güdl-Lannoy.

V **koroškem** deželnem zboru odgovoril je včeraj deželni predsednik na znano inter- pelacijo poslanca dr. Travná gledé „Družbe sv. Mohora“. Deželni predsednik je izjavil, da pri oživotvorenji družbe kot katoliškega društva tedanji društveni zakon ni bil pravomočen. Leta 1867 izjavil je tedanji minister Giskra, da katoliška društva v prihodnje sicer tudi spadajo v področje društvenega zakona, no da se ima obstanek uže obstoječih katoliških društev priznati. Deželni predsednik izjavi konečno, da trditev dr. Travná, da obstoj „Družbe sv. Mohora“ ni opravičen, nima ni- kakega temelja.

V včerajšnji seji **hrvatskega** sabora bilo je zopet zelo živahno. Predno se je odobril zapisnik zadne seje, hotel je posl. Barčić iz-

opravo njegovega polka iz leta dvanajstega, s črnim, stoječim zavrtnikom; na njegovih prsih se je videla medna medalja, o boku visela mu je sablja; levo roko je bil položil na njen roč, s pravo pa se je opiral na mizo, pokrito z rudečim suknom.

Dve po polnem popisani pōli papirja sta ležali na mizi. Harlov se ni zganil, celo hro- pel ni; in kako dostojanstvo se je kazalo v njegovem obnašanju, kako zaupanje v samega sebe, v svojo neomejeno in trdno oblast! Komaj da nam je v pozdrav pomigal z glavo, pokazal s prstom leve roke na vrsto redoma postavljenih stolic in hripavo rekel „prosim!“ O pravi steni sobe stali sta obe hčeri Har- lova, praznje oblečeni: Ana v zeleno-lilastem, spreminastem krilu z rumenim, židanim pasom, Evlampija pa v rožnatem z rudečimi trakovi. Poleg njiju se je šopiril Žitkov v novi uni- formi z navadnim izrazom neumnega in pože- ljivega pričakovanja; na kosmatem obrazu imel je nenavadno veliko potú. O levi steni sobe sedel je duhovnik v obnošenem, rjavem talarju,

star človek z bodečimi rusimi lasmi. Ti lasje, motne, žalostne oči, velike žuljave roke, ki so ga kar obteževale in mu ležale na kolenih kakor hlodi, in črevlji za mažo, kateri so mu gledali izpod talarja — vse to je pričalo o trudapolnem, neveselem življenji. Fara njegova je bila jako uboga. Poleg njega sedel je isprav- nik ali okrajni glavar, debel, bleđ, nesnažen možicelj, s puhlimi, kratkimi ročicami in no- žicami, s črnimi očmi, črnimi in kratko stri- ženimi brki, z vedno veselim, pa hudobnim smehljanjem na obrazu: vedelo se je, da po- sebno pazi na postranski dobiček, in slul je celo za tirana, kakor so se tedaj izražali; sicer pak se ga niso privadili in ljubili ga samo posestniki, ampak tudi kmetje. On je jako smelo in nekoliko zasmehovalno pogledo- val okrog: očitno ga je vsa ta „procedura“ zabavala. Najbolj pa ga je zanimal bližnji zajutrek in žganje. Nasprotno pa se je zdelo, kakor bi se poleg njega sedeči notar, suho- paren človek z dolgim obrazom in ozkimi zaušniki, ki so mu segali od uha do nosa,

kakor je bila navada za Aleksandra Prvega, kakor bi se ta sè vso dušo udeleževal pri opraviu Martina Petroviča in bi ne spuščal ž njega svojih velikih, resnih očíj: od po- siljene pazljivosti in sočutja dvigal in gibal je vedno svoje ustne, ali odprl jih vender ni. Suvenir sede k njemu in začne šep- taje ž njim govoriti; prej pa mi je še na uho povedal, da je to glavni prostozidar v vsi gu- berniji. Kakor znano, sestoji začasni oddelek zemskega sodišča iz ispravnika, notarja in po- lijskega komisarja; komisarja pa morda tam celo bilo ni, ali pa se je bil tako skríl, da ga nisem mogel zapaziti; sicer pa je uže tako imel v našem okraji priimek: „nevidni.“ Jaz sedem poleg Suvenirja, Kwicinski pa poleg mene. Na obrazu praktičnega Poljaka bilo je brati očitno nevoljo zastran tega „nikomur potrebnega“ obiska, zastran te brezkoristne potrate časa. . . Ta gospóda! kake neumnosti ji pridejo na misel! tako se je zdelo, da še- peta . . . „Vrag še ti Rusi!“

(Dalje prihodnjič.)

javitvi zahtev Starčevićove stranke, naj predsednik prekliče svojo izjavo o adresnem nartu Starčevićove stranke. Predsednik ni dal Barčiču govoriti; vsled tega zagnali so Starčevićjanci velik hrup. Predsednik zatvoril je potem sejo. K današnji seji zabranjen je uhod 15 Starčevićjanskih poslancev; eventualno bodo se siloma iztirali iz sabora. — Danes začne se v hrvatskem saboru adresna debata.

Tuje dežele.

Včeraj začel je angleški parlament zopet svoje delovanje. Glavni predmet, s katerim se bode bavil parlament, je volilna reforma, katero je zbornica poslancev v zadnjem zasedanju odobrila, a gorenja zbornica zavrgla. Konservativna večina gorenje zbornice je izjavila, da ni načelno proti predlogu, nego da le zahteva, da se ob enem na novo razdelé volilni okraji. Tudi o položaji v Egiptu vnela se bode gotovo ostra debata.

Kakor znano, bilo je dné 10. t. m. v Petrogradu 14 nihilistov na smrt obsojenih. Eksekucija vršila se bode dné 30. oktobra. Med tem poskusilo se je rešiti obsojence iz petrogradske trdnjave, kjer čakajo svoje usode. Poskus je spodletel. Sedem mož so prijeli in zaprli.

Italijanska komora sestala se bode početkom meseca novembra. Ker se finančno leto v Italiji začne 1. julija, ter je za odobrenje proračuna še časa dovolj, bavila se bode komora najprej s predlogom o državni pomoči za Napolj ter ona italijanska mesta, katera so silno trpela vsled kolere. Se vé da bode v to svrhu treba mnogo milijonov. Od kod jih vzeti? to vprašanje bode delalo pač mnogo preglavice.

Predvčerajšnjem ukrcalo se je 12000 mož francoske vojske v Tonking. Iz tega je vidno, da hoče Francija z vso energijo spor s Kitajsko čim prej definitivno rešiti. Vsakako utegne biti francosko-kitajska vojska do prihodnje spomladi odločena.

Dopisi.

Iz Cerknice 22. oktobra. (Izvirni dop.) Uže meseca avgusta je bila postava o mitnicah Rakek-Bloška-Police-Zlebeč potrjena in se je, kakor se čuje, od strani veleslavnega deželnega odbora cestnim odborom dotične proge naročilo, naj potrebno ukrenejo, da se mitnice nemudoma postavijo, in se je tudi v to svrhu, da se potrebne priprave in zgradbe mitnih hišic vsršijo, 5000 gld. posojila dovolilo in nakazalo, kateri denar pa do danes še vedno v blagajnici deželnega odbora počiva.

Ubogo ljudstvo pa, katero je leta in leta prosilo, da se te mitnice postavijo, še vedno čisto dela in vpraša, kaj je vzrok, da se prav nič ne stori, da se njih tako težavno breme ne zlažja in misli, da so višje oblasti temu vzrok. Vender vzroka je iskati doma, kajti vidi se, da se cestni odbor premalo zanima za to zadevo. Želeti bi bilo, da veleslavni deželni odbor ali pa politična oblast to stvar v roke vzeme in nam dá, kar je dovoljeno in kar doseči nas je toliko truda in prošnje stalo.

—K.

Iz Trebnjega dné 22. oktobra. (Izvirni dop.) Uže je minolo 6 mesecev, odkar sem Vam poročal, da se je v našo faro priklatila ostudna bolezen „kozé“, in glejte, še danes nismo prosti te pošasti; še sedaj zadušé marsikatero mlado bitje, in semtjaj tudi mladeniča ali deklico v najlepši dobi. Kedaj bode naša fara prosta te kužne bolezni, to sam Bog zna! Pa ne, ko bi si s pretečo kolero roki podali? To bi bilo hudo! Saj imamo tako nad kozami dovolj oprezovanja in sedaj nam preti, če tudi ne tako nevarni, vender sitni „oslovski kašelj“ pri otrocih. Do sedaj nismo vedeli, da je ta bolezen tako razširjena, kajti slišali smo le o posameznih slučajih, a sedaj, ko se je šola začela, pokazalo se je, da je mnogo otrok, ki imajo to nadlogo. Res žalostno za šolsko mladino! Lansko šolsko leto bila je mladina zadržavana nad četrt šolskega leta, in letos bode gotovo tudi ta kašelj mnogo učencev

zadrževal, da ne bodo mogli redno v šolo hoditi. Kako neprijetno je to za stariše, posebno pa še za učitelja in učence, ki pri vsi svoji marljivosti ne morejo doseči zaželenega vspeha. Bog daj, da se kmalu na bolje obrne.

Požarna bramba dobro napreduje ter se tudi uže vadi v posameznih opravilih pri požaru. Navdušenost prebivalcev je velika za ta zavod; da bi le tudi v moči bili ga podpirati, kolikor je neobhodno potrebno.

Razne vesti.

— (Izkaz divjačine, katero je ustrelil naš cesar.) V teku 35 let, od l. 1848 do pričetka l. 1884, je Nj. veličanstvo cesar na različnih lovih ustrelil 43138 glav divjačine. Med temi je bilo 14175 fazanov, 8270 jerebic, 6456 zajcev, 4418 kuncev, 1570 divjih koz, 1404 divjih rac, 1279 divjih prašičev, 825 kljunačev, 807 jelenov in 922 košut, 562 divje kureline, 377 srn, 286 prepelic, 204 lanj, 197 lisic, 54 ruševcev, 6 gozdnih jerebov, 1 medveda in 40 kosmatinskih roparic, naposled 1287 tic roparic.

— (Privatno premoženje) umršega vojvode brunšviškega ceni se nad 300 milijonov mark!

— (Republikanska figova peresa.) Ravnateljstvo svetovno znanega muzeja v Louvru v Parizu dalo je nedavno napraviti nagim kipom iz starega veka figova peresa. Vsled tega je nastal velik krik po nekaterih listih in ravnateljstvo je konečno ukazalo, naj se peresa zopet odpravijo.

— (Tudi jeden vzrok za ločitev zakona.) Pariški „Figaro“ objavlja sledeči dialog: „Vi se hočete od svoje žene ločiti!“ — „Da.“ — „Zakaj pa vender?“ — „Veste, jaz imam neko ljubo, ki me stane mnogo denarja; moje premoženje pa mi ne dopušča, da bi ž njo vred v istem času — ženo si vzdrževal...“

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Nj. veličanstvo cesar je polkovnika Karola Heyrovskega, poveljnika lovskemu pešpolku št. 31, imenoval poveljnikom 17. pešpolku baron Kuhn.

— (Zima prikima...) Včeraj veli so mrzli vetrovi raz gora in nebo bilo je jesensko otožno, polagoma je padal dež. Ugibalo se je, da kmalu dobimo sneg. In v istini! Včeraj zvečer okolo devete ure uže so nas obiskale prve snežinke, danes v jutro pa so bile uže strehe odete v belo zimsko obleko.

— (Zblaznel?) Fran Železnikar iz Štepanje Vasi, znan pijanček, lučal je včeraj na Dunajski cesti kamenje. Policija ga je prijela in oddali so ga v blaznico, ker se je možu vsled preobilega uživanja opojnih pijač najbrže zmešalo v glavi.

— (Zgubil se je.) Iz Radovljice se poroča: Fran Erlach, nezakonsk sin Franciske Erlach, dostojin v Begunje, je pred blizu 20 dnevi iz svojega stanovanja pri Ivanu Jalenu v Begunjah št. 81 odšel in nihče ne vé kam. Deček je 10 let star.

— (Novo pevsko društvo „Zora“.) Iz Trsta se nam poroča: Zadnje dni ustanovilo se je pri Sv. Ivanu novo pevsko društvo „Zora“, katero broji 40 pevcev. Pravila tega novega društva so se uže sestavila in kmalu se predložijo namestništvu v potrditev.

— (Nenadna smrt.) Dné 20. t. m. je posestnik Ivan Ponikvar iz Dolenjega Dola šel s svojim 60letnim očmom Josipom Lorenčičem v gozd Brezje po stiljo. Ko je Ivan Ponikvar nakladal stiljo, pal je nenadno Josip Lorenčič z voza ter v nekaterih minutah umrl.

— (Tatvina.) Dné 20. t. m. zjutraj ukral je neznan tat hlapcu Antonu Lamingarju iz Kamenika med potom iz Duplice v Loko z voza suknjo, vredno 30 gld. in zaboj, v katerem so bili likerji, v vrednosti 6 gld.

— (Pretep.) Dné 19. t. m. sprla sta se kmetska fant, brata Josip in France P. s Hriba, občine Dolenje Koseze, iz ljubosumnosti. Jela sta se naposled pretepavati in Josip prizadel je svojemu bratu Francetu z nožem več nevarnih ran na glavi, vratu in na rokah.

— (Zahvala.) Za osnovo prostovoljne požarne brambe v Trebnjem blagovolili so darovati še naslednji p. n. gospodje in zavodi: Knez Ernest Windisch-Grätz, c. kr. polkovnik, državni poslanec itd., 30 gld.; Luka Svetec, deželni poslanec in c. kr. notar v Litiji, 5 gld.; Fran Schweiger, župnik v Radovici, 3 gld.; Anton Hočevnar, župnik v Št. Lovrencu, 2 gld.; J. Kastelic, stotnik v pokoju v Št. Lovrencu, 1 gld.; Karol Gressel, ces. kr. uradnik v Banjaluki, 5 gld.; dr. Fran Papež, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani, 5 gld.; Graško vzajemno zavarovalno društvo 30 gld.; zavarovalnica peštanska „Fonciere“ 10 gld. — Za te blagovoljne in visokodušne darove izrekam vsem p. n. blagodušnim darovalcem v imenu cellega društva najtoplejšo zahvalo. Trebnje, 21. okt. 1884. Janko Ruprecht, načelnik.

— (Iz Trsta) se poroča: Dné 19. t. m. imelo je politično društvo „Edinost“ odborovo sejo in sklenilo se je, naj se skliče občni zbor društva v Katinoro v 9. dan novembra popoldne ob polu 4. uri. Dnevni red občnemu zboru bode: 1.) Prošnja na c. kr. dež. vlado, da se pomnožé kurzi za slovanski jezik na tržaški c. kr. gimnaziji, in da se na omenjenem zavodu na slovenščino enako ozira, kakor na italijanščino; 2.) pritožba na mestni zbor, ker mestni magistrat še vedno pošilja v okolico italijanske spise in naznanila, akoravno je uže pred leti c. kr. deželna vlada odločila, da imajo okoličani pravico zahtevati, da jim magistrat dopisuje slovenski; naj se torej magistrat drži postavnih določeb in § 19. temeljnega zakona; 3.) odborovi nasveti gledé ustanovitve večje pošilnice in hranilnice v Trstu.

Iz kranjskega deželnega zbora.

(XIV. seja dné 18. oktobra t. l.)

(Dalje.)

Dalnja točka dnevnega reda je poročilo odseka zaradi režije v blaznici na Studenci. Pri tej točki sta dve poročili, namreč poročilo odsekov večine in manjšine.

Posl. Detela kot poročevalec odsekov večine predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča, da stopi s kongregacijo usmiljenih sestrá v dogovor gledé premembe dotične pogodbe z dné 21. avgusta 1880 v ta namen, da se več točk dotične tarife zniža, na podlagi deželnemu odboru podane ponudbe z dné 25. septembra, št. 691, kakor tudi gledé v tej zadevi pridobljenega gradiva, ter da sklene z omenjeno kongregacijo za deželni zaklad ugodnejšo pogodbo zaradi hrane in postrežbe za blazne na Studenci.

V tem slučaju pa, ako bi se deželnemu odboru to ne posrečilo, se isti pooblasti, da redu usmiljenih sestrá pogodbo z dné 21. avgusta 1880 do 15. avgusta prihodnjega leta odpové.“

Na to se oglasi poročevalec odsekov manjšine, posl. dr. Bleiweis, katerega govor priobčimo na drugem kraju.

Potem govori posl. Kersnik za predlog manjšine takó-le:

„Spominam se še prav živo, s kako glasnim odobravanjem bil je vzprejet v VI. seji lanskega zasedanja predlog današnjega poročevalca manjšine, predlog namreč, da se vpelje v blaznici na Studenci lastna režija. Akoravno nam tedaj predlagatelj še ni podajal pozitivnih števil, rekel je vender neki naravni notranji čut vsakemu izmed nas, da tam doli na Studenci ni vse tako, kakor bi moralo biti gledé na deželne koristi. Zato smo tudi letos s tem večjim veseljem pozdravili temeljito in obširno poročilo deželnega odbora, katero, vsaj meni se tako vidi, govori za vsacega, kdor hoče slušati, ter kaže vsakemu, kdor ne zapira svojih oči, tako razločno in tako jasno, kje je tú škoda in kje pomoč zoper njo — da se ne morem prečuditi, kako je mogel letos dotični odsek priti do odlašajočega, dilatoričnega sklepa.

Toda nalog moj ni, danes baviti se v prvi vrsti s podanim poročilom in njegovimi številkami, — to prepuščam spretnjšemu večaku — samo toliko naj omenim, da je predloženo poročilo mene do dobrega prepričalo, da je vpeljava lastne režije na Studenci v vsakem oziru deželi koristna, in naj se računa kakor hoče, da nastavlja na jedni strani še tako visoke in na drugi zopet še tako

nizke troške in izdatke, dobiček deželni je očividni in gotov. In ko bi me tudi ono poročilo še ne bilo prepričalo, storilo in vtrdilo bi me pa v tem sigurno dvoje. Prvič vloga kongregacije usmiljenih sestrá z dné 25. septembra 1884, s katero red izjavlja, da hoče nekatere tarife gledé hrane in postrežbe znižati — vloga, ki bi nikdar ne bila dospela do ekshibitnega protokola deželnega odbora, ko bi g. poročevalec manjšine ne bil sprožil v lanskem letu svojega imenitnega predloga, in ko bi poročilo deželnega odbora ne bôdlo tako silno v oči na pravem mestu. To je jedno. Drugič pa moral je vender vsacega izmed nas, tudi še takó omahujočega, vtrditi v omenjenem prepričanju, oni pamflet, kateri je došel vsem nam poslancem, izdan vsled vsekako nedostojne ideje v obliki naših prilog, in pisan — kakor se vidi vender iz vsake vrste — pisan po naročenem, poklicanem anonymusu.

Gospôda moja! Kdor se s takimi, deloma dragimi sredstvi brani, ta vé, da je zmaga mnogo vredna, in to naj bi bil kolikor toliko uvaževal dotični odsek.

To so v kratkem glavni oziri, ki me vodijo, da bom glasoval za predlog manjšine. Pa pooblaščen sem tudi še v imenu nekaterih kolegov, ki mislijo z menoj vred, glasovati isto tako — pooblaščen sem gledé tega glasovanja objasniti še drugo stran njegovo.

Skuša se ves ta predlog in glasovanje zanj kazati ko nekov udarec proti rodu usmiljenih sestrá.

Temu nasproti pa moramo odločno protestovati. Jaz vem, da jih je nekoliko med nami, katerim je bila uže prilika dana, iz lastne skušnje pončiti se o krasnih in blagih lastnostih tega reda — in kdor tega ne vé, povpraša naj, koder hoče, in vsak koticček borne kočé in vsaka palača bo polna hvale o požrtvovalnem delovanju usmiljenih sestrá. In zato tudi nam ne more in ne sme biti vse jedno, ako bi se našemu glasovanju podtikali skrivni nameni, katere vsekako obsojamo.

A tu je nekaj družega, tu se gré za deželno korist — in kader je to vprašanje v prvi vrsti, tedaj, gospôda moja, ne smemo se ozirati niti na desno, ni na levo, niti na frak in ne na talar.

Gospôda moja, ako tudi letos zavrzete naš predlog, saj se bode zopet vrnil, in vračal se bo, in vračati se mora vsako zasedanje! Čemu torej toliko brezuspešnega! Storite temu konec — ter vzprejmite predlog manjšine.

Posl. Apfaltrern govori za predlog odsekov večine ter pohvalno omenja delovanje usmiljenih sestrá, zasluge pri postrežbi raznih bolnikov in navaja slučaj, v katerem mu je nekov bolnik posebno zadovoljstvo izrekel o teh sestrá postrežbi. On meni, da je gotovo te kongregacije postrežba dobra, ker je to nje poklic.

Posl. dr. Poklukar omenja, da je današnje vprašanje zelo važno, a rešitev tega vprašanja je težavna, kajti gospodarstvo v tako velikih zavodih kakor je Studenec, je zelo težavno. Govornik pravi, da je poročevalec odsekov manjšine v istini mnogo podatkov dal, vender da on (govornik) ni mogel dobiti tako jasnega zopopadka, kakeršnega ima morda g. poročevalec. Sicer pa govornik sl. zbor opozarja, naj si natančneje ogleda predlog manjšine in večine! Manjšina da zahteva, naj se pogodba usmiljenim sestram koj odpové, predlog večine pa pravi, naj se ponudba usmiljenih sestrá zdaj, ko bode deželni odbor imel več časa, pretresa ter se pregledajo razne številke, in se jemljó v poštev številke, katere so in ostanejo nizke ali pa se morda povišajo. Govornik zatrjuje, da so usmiljene sestre spretne za postrežbo, kakor je predgovornik uže omenjal, da bode taci težko zopet dobiti. Konečno izreče, da bode glasoval za predlog večine ter ga tudi drugim priporoča.

Posl. dr. Bleiweis omenja, da predgovornika dr. Poklukar in Apfaltrern nikakor nista mogla ovreči njegove trditve, da je gospodarstvo slabo, če je strežajstvo in oskrbstvo v jednih rokah. Govornik kaže na druge dežele, kjer so skoro povsodi deželni zastopi spoznali, da po nobeni drugi poti ne mogó dalje, zatoorej so vzeli režijo v svoje roke. Kaiserfeld, bivši deželni glavar štajerski, se je izrazil v Gradci o priliki, da je velika zasluga deželnega glavarja in deželnega odbora, da so z

vzetjem bolnišnic v lastno režijo toliko prihranili deželi. Govornik meni, da bi se pač s časom moglo zgoditi, da bodo nasprotniki njegovemu predlogu dejali, da ne treba nič gledati na troške, češ, postrežba je vsakega denarja vredna. Govornik priznava, da so usmiljene sestre dobre postrežnice onim, kateri so na telesu bolni, a da je to drugače pri umobolnih. Govornik končuje: „Potrdite predlog manjšine, s tem boste deželi mnogo koristili!“

Posl. Detela kot poročevalec večine omenja, da sta poslanca Apfaltrern in dr. Poklukar uže zadostno govorila za predlog, on da hoče samo nekatere številke malo pregledati. Poročilo manjšine da podaje številke, a te da treba pretipati, ter da se bode potem pokazalo, da ni tako, ter govornik meni, da se mu zdi: *Die Botschaft hör' ich wohl, doch mir fehlt der Glaube!* Najprej se obrača proti ekstraordinacijam ter vpraša: Ali so potrebne ali ne? Če so potrebne, se bodo še na dalje vršile; če pa niso potrebne, čemu pa da se zdaj zanje denar izdava. Govornik na dalje omenja, da se na Studenci ne more ceneje zaračunati, kajti drugodi so še večje cene, češ, v Gradci se plačuje za jednega belnika na dan 1 gld. 1 kr., pri nas pa 76 6 kr. To pač kaže, da graška lastna režija ni cenejša. Če se pa trdi, da strežajstvo in oskrbstvo ne more biti v jednih rokah, se more še mnogo menj zgoditi, da bi bilo zdravništvo in oskrbnništvo v jednih rokah.

Konečno se vzprejme predlog večine. Posl. Murnik poroča ustno v imenu finančnega odseka o prošnji:

a) občine Britof, da bi se hiralniški troški v znesku 130 gld. 50 kr. za Uršo Šober prevzeli na deželni zaklad;

b) občine Dol, da bi se hiralniški troški v znesku 128 gld. 10 kr. za Marijo Pezdir prevzeli na deželni zaklad.

Obe prošnji izročita se deželnemu odboru v rešitev.

Pri poročilu o § 3., marg. št. 19 do 22 letnega poročila, predlaga upravni odsek:

„1.) Letno poročilo § 3., marg. št. 19 do 22, vzame se v znanje.

2.) Deželnemu odboru se naroča, deželnemu zboru predložiti v prihodnjem zasedanju nov načrt močvirske postave, pri katerem se bode ozirati na raznolike razmere.“

Posl. Deschmann nasvetuje: „Deželnemu odboru se naroča, naj potrebno učini, da se napravijo v § 13. močvirskega zakona zaukazani podružni odbori.“

Vzprejmó se predlogi upravnega odseka z dostavkom posl. Deschmanna.

(Konec prihodnjč.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Brunšvik, 24. oktobra. Vést, da je Cumberland izdal patent, je istinita. V patentu izjavlja, da prevzame njemu pripalo vladarstvo brunšviško, a si pridržuje naredbe o priznavanju.

Praga, 23. oktobra. Deželni zbor je danes z navdušenimi „slava“-klici na Nj. veličanstvo cesarja zaključil svoje zasedanje. Kardinal knez Schwarzenberg izrekel je namestniku zahvalo za skrbno sodelovanje in predsedniku zbornice za taktno in nepristransko vodstvo obravnav; na to sta oba dostojanstvenika odgovorila.

Levov, 23. oktobra. Deželni zbor je zaključil svoje zasedanje. Predsednik je izražal posebno svoje veselje o predruženju razmer med Poljaki in Rusini.

Zagreb, 23. oktobra. (Iz zbornice.) Po otvorenji seje je jela vsa stranka prava vriščati in proti predsedniku upiti: „Preklicati!“ Predsednik je predlagal, naj se izključijo Starčevićanci Ivandija, David in Anton Starčević ter potem sejo sklenil. Jutri je seja ob 10. uri. Izključenci se ne bodo več udeleževali posvetovanj. Adresna debata se jutri gotovo prične.

Brema, 23. oktobra. „Weser-Zeitung“ objavlja iz Gmundna v 18. dan oktobra dati-

ran patent, katerega izdava vojvoda Cumberland pod imenom Ernest Avgust in s katerim izjavlja vojvoda, da je vladarstvo v Brunšvik prevzel in vzel v posest deželo ter da hoče po državni in deželni ustavi vladati. Patent se je baje vsem nemškimi knezom in prostim mestom doposlal.

Genova, 23. oktobra. Včera ni nobena oseba obolela in umrla za kolero.

Pariz, 23. oktobra. V Yportu pri Rouenu se je pokazala kolera. Za časa 8 dnij je 11 oseb obolelo in 6 oseb umrlo za kolero.

Novi Jork, 23. oktobra. Na krovu parnika „Amérique“ je nastal požar; vender so kmalu zadušili ogenj. Zgorelo je bombaža za 500 dolarjev. Ladija je le malo poškodovana.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 24. oktobra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld. 80.95
„ „ „ srebro	82.10
Zlata renta	103.45
5% avstr. renta	96.—
Delnice národne banke	861.—
Kreditne delnice	288.20
London 10 lir sterling	121.95
20 frankovec	9.69
Cekini c. kr.	5.78
100 drž. mark	59.85

Tujci.

Dné 22. oktobra.

Pri **Malihi**: Krüger, potovalec, iz Berolina. — Gruber, fabrikant; Schiffler in Bohasch, trgovca, z Dunaja.

Pri **Slonu**: Colalé, ingénieur, iz Belgije. — Mayer, trgovec, iz Budimpešte. — Styrpušin, trg. pomočnik, iz Zagreba. — Sauerschnigg, c. kr. davk. nadzornik, iz Celovca. — Martinkovič, duhovnik, iz Plešec. — Jagodic, poslovođa, iz Brežic.

Pri **Bavarskem dvoru**: Koest, potovalec, z Dunaja. — Verhovšek, trgovec, iz Trebnjega.

Pri **Avstr. carji**: Schorsch, potovalec, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Hofbauer, zasebnik, iz Trsta. — Spirar, zasebnik, iz Zagreba.

Pri **Virantu**: Strnad, kaplan, iz Knežaka.

Umrli so:

Dné 23. oktobra. Miha Mlinar, gostilničar, 50 l., Kravja Dolina št. 2, plućna sušica. — Janez Haslwant, 52 l., prisiljenec, prisilna delavnica, vnetje prsne kočice. — Polona Zajec, milosrdnica, 31 l., Kravja Dolina št. 11, jetika. — Franc Lunič, postrešček, sin, Strelščine ulice št. 8, črevesni katár.

V civilni bolnici:

Dné 23. oktobra. Matevž Jakolin, delavec, 43 l., jetika.

Srečke

z dné 22. oktobra.

Brno: 27 90 9 45 65.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
23. okt.	7. jutraj	737.82	+ 4.8	svzh. sl.	pr. js.	0.00
	2. pop.	737.04	+ 4.6	svzh. sr.	obl.	dež
	9. zvečer	735.59	+ 3.0	svzh. sl.	dež	snež

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-
lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigarna v Ljubljani.